

Scandinavisch Koor

Het Scandinavisch Koor zingt onder leiding van dirigent Gro Rapstad liederen van Scandinavische componisten in de originele talen: Deens, Noors en Zweeds. Het repertoire is een dwarsdoorsnede van de Scandinavische koormuziek: klassiek en modern, volksmuziek, geestelijk en wereldlijk. Het koor repeteert eens per twee à drie weken op zaterdagmorgen van 10-13 uur in het Witte Kerkje, Kampstraat 8 in Baarn. Info: www.scandinavischkoor.nl

Conductor's Corner

Net als vorig jaar nodigen we onze trouwe vrienden, familie en andere belangstellenden uit voor een winterconcert. Dit jaar in Baarn op 10 december en in Amsterdam op 19 december.

We zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het kerstconcert van ERATΩ Vrouwelijke Componisten Koor in Amsterdam. Het ERATΩ-koor is twee jaar oud en onder mijn leiding zingen we alleen muziek van vrouwelijke componisten. Er zijn meer vrouwen die componeren dan je zou denken! Het koor is een

Clara Schumann

gemengd koor met zeventien leden. Het kerstrepertoire gaat via Clara Schumann (1819-1896) naar de hedendaagse Emma Lou Diemer (1927). Het concert vindt plaats in de Hallen op 19 december om 20:00 uur. Tickets zijn te koop via Belcampo op de website van de Hallen:

<https://dehallen-amsterdam.nl/>

Maar eerst op naar 10 december en ons eigen concert in Baarn. Let op de tijd, we beginnen een half uur eerder dan normaal, om 15:30 uur. We werken samen met de Zweeds-Nederlandse Vereniging en zij hebben gevraagd om iets eerder te beginnen. Vanzelfsprekend zijn er in het programma meer Zweedse liedjes opgenomen dan anders. Met de liederen van Denemarken en Noorwegen erbij wordt het een gezellig Scandinavisch kerstfeest in Baarn. Tot ziens,

Gro Rapstad

CONCERT

Het Scandinavisch Koor
o.l.v. Gro Rapstad zingt

Winter- en kerstliederen
uit Denemarken, Zweden
en Noorwegen

Zondag 10 december 2023,
Witte Kerkje, Kampstraat 8,
3741 AR Baarn

Aanvang 15.30 uur
Zaal open 15.00

In samenwerking met de
Zweeds-Nederlandse
Vereniging...

*Nu är det jul igen!**

*Het is weer Kerst

Kaarten (incl. drankje) in voorverkoop tot 2 dec. € 12,50
Bank NL71 INGB 0000 1650 00 (o.v.v. mailadres)
Kaarten aan de zaal € 15,- (uitsluitend contant!)

Scandinavisch Koor

Repetitie voor het kerstconcert

Zaterdagochtend tegen tien. Koorleden druppelen via de zijdeur het Witte Kerkje binnen, blij elkaar na twee weken weer te zien. Gauw nog een slok thermoskankoffie, op de nipper bijkletsen of stilletjes op een stoel de dag laten doordringen, het kan allemaal.

Gro, onze Noorse dirigent, verwelkomt bij de piano de binnenkomers. Altijd goedgemutst! Uiterlijk vijf over tien kondigt ze aan dat we beginnen. Warming up, strekken, rekken, 'rugslag op het droge', stemoefeningen. Wie nog niet wakker is, wordt het nu. Ze heeft voor het koor een mooi kerstconcert samengesteld, onder andere met enkele

Het Witte Kerkje aan de Kampweg in Baarn

eigen arrangementen. Moeilijke maten en regels worden stevig 'gedrild'.

De twee pauzes – de repetitie duurt tot één uur – zijn niet alleen nodig om letterlijk op adem te komen, maar ze zijn ook reuzegezellig. Een mix van vier stemgroepen aan de koffietafel, als het meezit met een versnapering. Zweedse havermoutkoekjeskoekjes of zo. Ditjes en datjes uit het leven worden uitgewisseld en het bestuur deelt zakelijke mededelingen of nieuws mee. Gro stelt voor dat we tijdens het winterconcert bij sommige liederen onze kerstmutsen opzetten. De meningen zijn verdeeld.

Om één uur schuiven we de piano aan de kant, trekken stoelen terug in de rijen en vliegen sommigen meteen weg om een bus of trein te halen. Koorleden in dit gespecialiseerde koor komen overal vandaan. De rest van de dag kan beginnen.

Wie wil komen kijken of meezingen bij een repetitie is van harte welkom. De taal hoeft geen probleem te zijn, dirigent en koorleden helpen met de uitspraak en de betekenis van de liederen. Elke stemgroep kan uitbreiding gebruiken, maar tenoren en bassen zijn extra welkom.

We zaten altijd goed in de bassen, prachtige sterke bassen. Daar is er nu nog maar één van over. Het zal duidelijk zijn dat die het in zijn eentje behoorlijk zwaar heeft.

Annelize van Dijk

Winter en overleven

De winter is voor mij, bioloog, jaarlijks een barrière om te nemen. De combinatie van stilstand in de natuur en winterweer valt in een seizoen dat ik liefst zo snel mogelijk achter me wil laten. Muziek maken – met name zingen – geeft me troost in de donkere winterperiode. In het Scandinavisch Koor beginnen we na de zomervakantie meteen met het instuderen van kerstliederen.

Ik ben zonder religie opgevoed en in de begintijd van mijn koorlidmaatschap heb ik moeten wennen aan kerstliederen. Maar de melodieën vind ik meestal mooi en dus ik heb er vrede mee dat ook ik van september tot december in het koor vooral met kerstliederen bezig ben. In het voorjaarsprogramma van het koor staan natuur en liefde centraal; daar leef ik dan weer van op.

De talen waarin we zingen probeer ik te begrijpen. Zo'n vijftig jaar geleden heb ik Deens geleerd en daarmee worden de Noorse en – in mindere mate – ook de Zweedse liederen voor mij verstaanbaar. In ons koor zijn er leden die ofwel Noors, ofwel Zweeds of Deens begrijpen en bij nieuw in te studeren liederen wordt altijd gezorgd voor een vertaling zodat we weten waarover we zingen. De laatste maanden dunt

het koor wat uit. We kijken uit naar nieuwe leden want het zou bijzonder jammer zijn als het Scandinavisch Koor – uniek in Nederland – ten onder zou gaan.

Bas van Geel-

Winterpoëzie

Als kind vond ik de wintertijd geweldig. De wereld bedekt onder een witte, wollige deken. Als herinnering heb ik met kerst een witte boom vol met mooie decoraties. Geen lichtjes in de boom want deze boom wacht op de terugkeer van het licht.

Het gelaat van de vorst ligt op straat.
Rinkelende bellen van een arrenslee.
Kinderen steken hun tong uit.
Dwarrelende sneeuwvlokken.
De twaalf maanden van het nieuwe jaar
dicht bijeen gezeten.
Rijp op de bomen.
De koude adem van de winter
hangt tussen de bomen.
Een eenzame sneeuwpop kijkt naar de huizen:
ijsbloem-ogen met groenrode luiken.
Het is tijd om afscheid te nemen...
van het oude jaar.

Dagmar Klinge

Sterren stralen overal, maar vooral in het Noorden

In deze tijd van het jaar is het donker in het noorden van Scandinavië, nacht en dag. De zon laat zich maandenlang niet zien. Is het een wonder dat in veel verhalen en in de muziek van die landen het licht en de sterren een grote rol spelen? Het Scandinavisch Koor zingt er elk jaar van. Ook nu weer. *Tenn lys... Steek de kaarsen aan, zingen we. En Nu tændes tusind julelys... we steken wel duizend lichtjes aan in deze donkere wereld. In datzelfde lied: tusind stjerner stråler ned... duizend sterren stralen neer op aarde vanuit de donkerblauwe hemel.*

Natuurlijk gaat het ook over die ene ster, die van Bethlehem, die voor het eerst straalde toen hij de Wijzen uit het Oosten de weg wees: *der var fyste gongen som julesterna brann...* Dat was de eerste keer dat de kerstster scheen, zingen we in *Julekveldsvisa*, en ook dat deze sindsdien in alle landen van de hele wereld te zien is.

En stjærna gick på himlen fram... Een ster verscheen aan de hemel, is de titel van een middeleeuws Zweeds kerstlied. Maar ook in onze tijd blijft de ster inspireren. In 1987, nog geen halve eeuw geleden dus, schreef de Noorse tekstdichter Trygve Hoff *Den store stjærna*, over de 'grote ster' die opging in het oosten'.

De duisternis van dit jaargetijde wordt benadrukt in het Zweedse *Himlen hänger stjärnsvert...* de hemel hangt sterrenzwart over de aarde en alles is met een dikke laag sneeuw bedekt. Dan dansen, zonder dat een sterveling ze kan zien, de lusseknektter rond de huizen, de knechten van Lucia. Op 13 december doet Lucia zelf haar intrede, overal in Zweden en daarbuiten, brandende kaarsen op het hoofd. Want hoe donker ook: het wordt weer licht!

Willem Hekhuis

Zuinig met energie

In de winter breekt voor mij altijd de tijd aan van warmte, gezelligheid, herinneringen en terugblikken.

Nu was ik al nooit zo'n grootverbruiker, maar sinds de hoge energieprijzen ben ik extra zuinig. Die 'warmte' komt daardoor nogal eens in het geding. Gelukkig zijn er warme truien.

Wat ik altijd als een *guilty pleasure* heb gezien, zijn al die lichtjes in de straten en in etalages. Pure energieverpilling, toch? Maar o, wat kan ik daarvan genieten. Zelfs fietsen door de PC Hooftstraat wordt zo een feestje. En thuis steek ik kaarsen aan (schijnt ook ongezond te zijn), hang ik kerstversiering op. Zit ik te knutselen en schrijf ik kerstkaarten.

De laatste weken van het jaar blik ik terug op wat er allemaal gebeurd is. In sommige jaren waren dat veel nare dingen. Dan dacht ik zo tegen de 31e december: als ik dit doorstaan heb, kan ik alles aan. En ja, het is altijd weer relatief. Er zijn grootse zaken, die voor iedereen gelden, en klein leed. Een overlijden van een dierbare. Maar ook de mooie herinneringen aan diegene. In de donkere wintermaanden vinden juist die herinneringen een plek in mijn gedachten.

Muziek kan troosten, vrolijk maken en bij muziek kan ik mijmeren... kerstmuziek is daar heel geschikt voor. De kersttijd is weer aangebroken; tijd van klinkende glazen, devotie, liederen over sporen in de sneeuw en eeuwen van smart en hoop

Paula van der Horst

Redactie en vormgeving: Annelize van Dijk, Willem Hekhuis